

πάπια

πάπια, η, ουσ. [<μσν. πάπια, ίσως ηχομιμητική λ. από τη φωνή της πάπιας], η πάπια. **1.** το δοχείο νυκτός, ιδίως στα νοσοκομεία, το ουροδοχείο: «κάτω απ' το κρεβάτι του έχει μια πάπια, μήπως και τη χρειαστεί το βράδυ». Από το ότι το σχήμα αυτού του δοχείου, θυμίζει κάπως το πουλί πάπια. **2.** (ειρωνικά) στραβοκάνα και χαμηλοκώλα γυναίκα, που περπατάει σαν πάπια: «άφησε την τάδε, που ήταν κορίτσαρος, και πήρε αυτή την πάπια, επειδή έχει λεφτά». **3.** ειρωνική ή υβριστική προσφώνηση σε γυναίκα ανεξάρτητα από το αν είναι στραβοκάνα και χαμηλοκώλα: «πάρε δρόμο από δω, μουρή πάπια!». **4.** (ειδικά) το ξύλινο καμπυλωτό τμήμα που καλύπτει το κάτω μέρος της κάνης, κυνηγετικού ιδίως όπλου: «χούφτωσε την πάπια του όπλου του, στερέωσε το όπλο στον ώμο του και σημάδεψε το στόχο του».

- *κάνω την πάπια*, **α.** προσποιούμαι τον ανήξερο, ιδίως για κάτι κακό ή παράνομο: «μην κάνεις την πάπια και πες μας τι ακριβώς είδες και τι ακριβώς άκουσες». (Λαϊκό τραγούδι: *πάψε να μου κάνεις πια την πάπια, δεν τα τρώω τέτοια χάπια*). **β.** δεν προδίδω, δε μαρτυρώ κάτι που ξέρω και που ενοχοποιεί κάποιον: «αν δεν έκανα την πάπια στο δικαστήριο, θα 'σουν σήμερα φυλακή».

- *κολυμπάει σαν πάπια* ή *κολυμπάει σαν την πάπια*, κολυμπάει έχοντας το σώμα του οριζοντιωμένο και χωρίς να φαίνονται τα πόδια ή τα χέρια του: «κάνω πλάκα να τον βλέπω να κολυμπάει, γιατί κολυμπάει σαν την πάπια». (Λαϊκό τραγούδι: *το πρωί μες στη Γλυφάδα, κούκλα μου αυτοκινητάδα, κολυμπάς σαν πάπια χήνα και το βράδυ στην Αθήνα*)· βλ. και φρ. *περπατάει σαν πάπια*.

- *μια πάπια μα ποια πάπια*, παιχνίδι γλωσσοδέτη.

- *πάει σαν πάπια* ή *πάει σαν την πάπια*, βλ. φρ. *περπατάει σαν πάπια*.

- *περπατάει σαν πάπια* ή *περπατάει σαν την πάπια*, (ιδίως γυναίκες) περπατάει μετατοπίζοντας σε κάθε βηματισμό τα οπίσθιά της προς το μέρος του ποδιού που βγαίνει μπροστά: «θα καταλάβεις αμέσως για ποια σου λέω, γιατί περπατάει σαν πάπια». Το περπάτημα αυτό προπολεμικά θεωρούνταν πολύ κομψό και κολακευτικό για τη γυναίκα, μεταπολεμικά όμως που πέρασε η μόδα, μάλλον προκαλούσε το γέλιο· βλ. και λ. [χήνα](#).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας